

بەرىك سەنئەمنەن، بەگىمبەن “ئۇتاس جىلدا ئابىستى بولۇدى” جۈزەگە اسرايىق

(ياسى 1 - بەتتە)

جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شىنجاياڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىنىڭ تولقى، دالەھ - ەدال دايەك-تىلەنۇي، بۇكىل رايونىداى ەار ۇلت كادىرلارد-نىڭ، بۇقاراسنىڭ ئىتىپاقتاسا كۇرەسۇى جاتىر . ەبىز ۇمخاي - وسپاق قولعا كەلەپكەنگەن دامۇ جە-تىسىكتىنەرىن ەرەكشە قاستەرىلەپ، شىنجاياك ەكو-نومىكاسىنىڭ وڭ باەتتاعى مەجەسئە تاباندى بولپ، قولايلى ساتئەن ۇتەمدى پايدالانۇ بارىسئ-دا “ئۇتاس جىلدا ئابىستى بولۇدى” قۇلىشنا جۇزە-گە اسرۇئەبىز كەرەك.

“ئۇتاس جىلدا ئابىستى بولۇدى” قۇلىشنا جۇ-زەگە اسرۇدا، ەسوز جوق، سەنئەمدى بەكەمدەۇ كەرەك. مەملەكەت جاعداينان الپ ايتساق، ەلئ-مىز ەكونومىكاسىنىڭ ۇزاق ۇاقىت جاقسارۇداي نە-گىزگى جاعى وزگەرگەن جوق، ەكونومىكانىڭ ۇز-دىكىسىز قالبىنا كەلۇ اۇقىمى وزگەرگەن جوق، دامۇدىڭ كومەسكى كۇشنىڭ زور، سەرپەيدىلىگى جەتەرلىك، اياسى كەڭ ەرەكشەلىگى وزگەرگەن جوق. ۇمگرلىك جاققان الپ ايتساق، بۇگىنگى شىنجاياڭدا ورنىقتىلىق جاعداى ۇزدىكىسىز بەكەمدە-لپ، دامۇدىڭ ئىڭ ارىنى جارىققا شەىپ، رەفورما-نىڭ كوكتەم تاسقىنى بايتاق دالانى تەرىپەپ، زامئەن باسقارۇ ۇستانئىمى جۇرت جۇرەگىئە تەرەڭ ۇيايلاپ، جوعارى ساپالى دامۇدىڭ ماڭغزدى سىترا-تەگىيالىق وراي مەزكىلىن قارسى الدى. اسرەسە، باس شۇجى شي جىنپىڭ اراعا 8 جىل سالىپ، شىنجاياڭغا تاغى كەلپ كوزدەن كەشىرپ، شىنجاياڭ قىزمەتن جاقسى ئىستەۇگە مەىم سەنىم، قوزعاۇشى كۇش ۇستەدى. ەبىز باس شۇجى شي جىنپىڭنىڭ شىنجاياڭدى كوزدەن كەشىرگەندەگى ماڭغزدى ەسو-زىنىڭ، ماڭغزدى نۇسقاۇنىڭ رۇحن ئشكەرلىي ۇيد-رەنىپ، دايەكتىلەندىرپ، سىترانەگىيالىق تاباندىلىقتى ساقتاپ، دامۇ سەنىمىن بەكەمدەپ، دامۇ ورايىن مقىى يگەرپ، حالق تۇرمىسئەن جاناستىرا وتىرپ ەكو-نومىكانىڭ جوعارى ساپالى دامۇن لىگەرەلەتپ، شىنجاياڭ قىزمەتنىڭ باس نىساناسن جۇزەگە اسرۇ ۇشنىن زاتئىق نەگىزدى بەكەمدەۇمىز كەرەك.

“ئۇتاس جىلدا ئابىستى بولۇدى” قۇلىشنا جۇ-زەگە اسرۇدا، ەسوز جوق، ومىرشەڭدىك كۇشىى قاۇلاتۇئەبىز كەرەك. 4467 كەلەلى نىساننىڭ جۇ-مىستارىن شوغىرلى باستاۇدان، قالبىنا كەلتىرۇدەن ارتۇدى ورنىقتىرۇداى 46 ەتۇرلى ەبىر قىدىرۇ سا-ياساتتىق شارالاردى العا قويۇعا دەيىن، كاسپىكەر-لەردى، اكادەمىك، مامانلاردى شىنجاياڭغا كەلپ جاعداي باعامداپ، اقىل - كەڭەس بەرۇگە ۇسئ-نىس مەتۇدەن پارىتيا، ۇكمەت ۇاكىلدەر ۇيرمەسىن باسقا ولكە، قالالاردىڭ وزىق تاجىربىبەلەرىن ۇيد-رەنۇگە جىبەرۇگە دەيىن، مەملەكەت مەنىشكىگىئە-گى مال - ۇملىك، مەملەكەت مەنىشكىگىئەگى كاسئ-

پورىن رەفورماسن تەرەڭدەتۇدەن بازارلانغان، زامئەن باسقارىلاتىن، حالقارالانغان شارۇاشلىق - ساۇدا ورتاسن تۇلعالاۇعا دەيىن، علمئ - تەخنىكا-لىق جاڭالىق اشۇ جىنالىسىنان ساياحاتتى دامىتۇ

(ياسى 1 ـ بەتتە)

جول جۇرۇگە امالسىز قالپىتى، قالتاسنىداى سايا-حاققا العان قاراجاتىنىڭ دا ەتۇبى كورىنە باسپايتى . اىحام مەن وسى ارادان ەوتىپ بارا جاتقان لاتىيان قۇتقارۇ - كومەكسەۇ اثرەتى باي اۇدانى شاعىن اثرەتنىڭ مۇشەلەرى جاعدايدى بىلگەنئەنن كەيىن اقى دامەتپەستەن ونى تاۋدان حاۋىپسىز ەتۇ-سىرىپ قويۇدى ۇيعارادى.

تيانتاڭ كولى حەيىر اۋلىنىان 50 كىلومەتىر-دەي قاشتىقتا، جول بويى جەر جاعدايى قاتەرلى بولاتىن، تەڭىز دەڭگەيىنىنەن 2000 نەشە مەتىردەن 4000 نەشە مەتىرگە دەيىن بىيك، جايىشلىقتا جايאۋ نەمەسە ائپەن 2 — 3 كۇن جۇرۇگە تۇرا كەلەتن . تيانتاڭ كولىنىڭ ماڭغىنداى اقبۇلاق اسۇى تەڭىز دەڭگەيىنەن شامامەن 3800 مەتىر بىيك، ۇيىسنى بايرىغى جولنىداى ەڭ قىيىن جول بولگى، كەيىىر جەرلەرىنىڭ كولبەلۇلگى ەرەكشە ۇلكەن بولپ، توتەنشە قاتەرلى ەدى. اىحام جولدىڭ باسىم كوپ بولگىئدە شياۋياڭمەن ەبىر اتقا مىنگە-سىپ ونى قورعاۇمەن بولدى، قىيىن جەرلەردە ەوزى جايأۋلاپ، شياۋياڭ مىنگەن اتتى جەتەلەپ الدى .

شياۋياڭنىڭ جاراقتان ەر تەرىەرەك ەمدەتۇى ۇشنى، ولار اتتارىنا قاقشى باسپ سۇت ەجۇرپ وتىرىپ، 12 ساعاتتا حەيىر اۋلىنا جەتىپ كەلدى. اۋلىدا ولار بايى اۋدانى مادەنىيەت ـ ساياحات

جىنالىسىنا دەيىن... بىيل جىل باسنان بەرى شىنجاياڭ كاسپ سالاسى ارلقى شىنجاياڭدى گۇل-دەندىرۇدى، حالقتى بايتىپ شىنجاياڭدى گۇلدەن-دىرۇدى زور كۇشپەن لىگەرەلەتپ، جوعارى سايا-لى دامۇ جاعىندا ناقتى شارا، پارمەندى شارا العا قويپ، دامۇدىڭ “ايدىنىنا” ايرىقشا تىلىگ تىنىسى قوستى . ەبىز، ەسوز جوق، يدەيىنى ونان ارى ازات ەتپ، ەورسى اشا العا ۇمتىلىپ، رەفورمانى كىدىرتە-پەۋگە، ەسك اشۇدى توفاتتپاۇعا تاباندى بولپ، جاڭا دامۇ ارناسنا قىزمەت وتەۇ جانە توعسۇ با-رىسىندا ەتىپتى دە زور دامۇ ومىرشەڭدىگىن قاۋ-لاتۇمىز كەرەك.

“ئۇتاس جىلدا ئابىستى بولۇدى” قۇلىشنا جۇ-زەگە اسرۇدا، ەسوز جوق، قوزعاۇشى كۇشى كۇ-شەيتۇمىز كەرەك. ەكونومىكانى جوعارى ساپالى دامىتۇدا كاسپ سالاسىنىڭ ارتقىشلىغىن جەتىل-دىرۇگە كۇش سالىپ، ەرەكشە، باسىم كاسپ سالاسىن جەتىلدىرىپ، زورايتىپ، اۋىل شارۇاشلى-ەي، ەگىن مال شارۇاشلىغى ەوندىرىسنى ناقتى يگەرپ، ونەرەكاسپىنىڭ نەگىزىن كۇشەيتىپ، ونمىدىلىگىن ارتتىرۇن جانە تىپ جاڭغلاپ، دارە-جەسىن جوعارىلاتۇدىن لىگەرەلەتپ، شىنجاياڭدى ساياحاتپەن گۇلدەندىرۇ سىترانەگياسىن ئشكەرلىي اتقارىپ، جوعارى ساپالى دامۇدىڭ جاڭا ارتۇ ۇيە-گىن كۇش ساللا قالپىتاستىرۇ كەرەك. جىبەك جولى ەكونومىكالىق بەلدەۇى وزەكتى رايون قۇرىلىسنى لىگەرەلەتۇگە كۇش سالىپ، “شەىسپەن بىرلەسىپ، باتىسقا شەعارۇ”، “باتىستان ەنگىزۇ، شەىستان اكەلۇ” سىندى ۇمگرلىك ورنىن باسپىدىەن اناعۇر-لم ويداعداي ساۋلەلەندىرىپ، اشىق ەكونومىكا تۇزىلىسىنە جاڭالىق ەنگىزىپ، سىرتقا ەسك اشۇدىڭ ۇلكەن ارناسىن جەدەل قۇرۇ كەرەك. “ۇشى اتنى اربانىڭ” تەڭ كۇش شەعارۇن لىگەرد-

لەتۇگە كۇش سالىپ، ەونمىدى قارىجى قوسۇدىڭ شەشۇشى رولىن جانە تۇتۇنىۇدىڭ ەكونومىكانىڭ ارتۇىن جەبەۇ رولىن ساۋلەلەندىرىپ، كەلەلى نە-گىزدىك قۇرلىغى جانە سىترانەگىيالىق جاڭادان گۇل-دەنگەن كاسپ سالاسى نىسان قۇرىلىستارىن كۇ-شەيتىپ، سىرتقى ساۋدانى ورنىقتىرۇ، شەتەل قارىج-سىن ورنىقتىرۇ شارالارنى تپاناقتاندىرىپ، ەكونومىكا-نىڭ دامۇىنا قۇاتى قوزعاۇشى كۇش ۇستەۇ كەرەك. الدىڭغى جارتى جىلدا شىنجاياڭ ەكونومىكا-سىندا ۇرتسى ورنىقتىلىق بارىسىندا جاقسارۇداي دامۇ كۇيى جارىققا شىقتى، بۇل ەبىزدىڭ سوغىى جارتى جىلداى ەكونومىكالىق قىزمەتتى ويداعداي ئىستەۋىمىزدەگى سەنىم قاينارمىز، سەنىم تىرەگە-مىز . ەبىز “مەملەكەتنىڭ زور ەسىنى” كوكەيدە بەرىك ساقتاپ، دامۇ نىساناسن كوزدەپ، ورنىقتىلىق بارىسىندا لىگەرەلەۇ قىزمەت جالپى ارناسنا تاباندى بولپ، جاڭا دامۇ ۇستانمىن تولقى، دالەھ - ەدال، جاپپاي دايەكتىلەندىرىپ، “ئۇتاس جىلدا ئابىستى بولۇدى” بەرىك سەنئەمنەن، بەگىمبەن جۇزەگە اسىرىپ، پارىتيا 20 - قۇرىلتايىنىڭ جەڭسىپەن اشىل-ۇىن ۇزدىك ناتىجەمەن قارسى الايىق.

كاسپ سالاسىن دامىتۇ شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ قىزمەتكەرى جاڭ ۇيچياڭغا جوللىعب قالدى. سوندى-مەن جاڭ ۇيچياڭنىڭ كومەگىمەن شياۋياڭ ەڭ قىسقا ۇاقىت ئىشىندە كۇشارعا جەتكىزىلدى . “اىحام پارىتيا مۇشەسى، توتەنشە باۋىرمال جان. 2019 - جىلى وى ئىچىولق ەبىر ساياحاتىشىنى قۇتقارغان بولاتىن”، وسى شارۇالار كاسپتىك سەل-بەستىك كووپەراتيۇنىنىڭ جاۋاپتىسى مامەت ناسىر : انتىلار اثرەتىندە 12 اتقوشىى بار، قاي - قايسىسى دا جاراالانغان ادامدارعا جوللىعب قالسا، كومەكتەسۇگە دايىن، - دەيدى .

ۇيىسنى بايرىغى جولى — ەل ئىشىندەگى ايد-گىلى جايأۋ ساپارلاۋاشلار جول لەنىياسى ەارى بىيل اۋتونومىيالى رايوندىق مادەنىيەت جانە سايا-حات مەڭگەرەمەسى العا قويغان 10 بايرىغى جول لەنىياسنىڭ ەبىرى . حەيىر اۋلىنىان تەكەس اۋدانى قارا دالا قالاشەىنىڭ چوققۇشتاي قىستاعىنا دەيىن اتتىلى - جايأۋ جۇرگەندە ادەتتە 7 كۇندە ارەڭ ەندەي وتۇگە بولادى، جايأۋ ساپار شەگۇدىڭ ەڭ تاماشا ۇاقىتى ەز جىلى 6 - ايدىڭ باسنان 10 - ايدىڭ باس شەنىندە دەيىىن، قازىر ەدال جايأۋ ساپار شەگۇدىڭ قاۋىرت مەزگىلى. “كەلەتن ادامدار كوپ، 50 نەشە اتمىز دا جەتىسپەي جاتىر.” مامەت 7 - ايدىڭ 24 - كۇنىنەن 25 - كۇنگە دەيىن 2 كۇندە 100دىڭ ۇستىندە ادام قابىلداغاندىقتارىن ايتتى .

(ياسى 1 - بەتتە)

شىنجاياڭنىڭ ساپالى تۇقىم جەتىلدىرۇ اۋدانى مەملەكەت بويىنىشا 2 ـ ورنىندا تۇرادى، مۇنىڭ ۇشتەن بىرىنەن استامى سانجى وبلىسىندا. وسى جىلداردا سانجى وبلىسىنىڭ تۇقىم كاسپ سالاسى-نىڭ دامۇ ارىنى تەبىندەپ، جىلىنا ساپالى تۇقىم جەتىلدىرىلەتن اۋدان ەبىر مىللىيون مۇدان استام اينالاسىندا ورنىعب، جىلىنا 400 مىڭ توننا ەتۇرلى سورتتى تۇقىم ەوندىرىلىپ، ەونم قۇنى 3 مىليياردى يۇان بولدى .

“بۇل تپانىشاننىڭ قار سۇبەمن سۇارىلغان ەيداي، ودان تارىتلغان ۇننان يەلنگەن قامىر-دان شار ۇردەۇگە بولادى” 7... - ايدىڭ 16 - كۇنى ەتلىشنىڭ اپپارات كوزى الدىندا شونجى اۋدانى بانجىەگۇ قالاشىغى ياۋجانزى قىستاعى-نىڭ تۇرغىنى ۋاڭ دۇڭ - ۇنىق سەنئەممەن وسى قىستاق ىندىرىگەن وركانىيكالى ۇندى تا-نىستىردى . قازىر تپانىماۇ سىياقتى ەلەكتىروندى ساۋدا تۇغىمرلارنىن پايدالانىپ شونجى ۇنى بۇكىل ەلگە ساتىلىپ، شىنجاياڭنىڭ جاقسى ۇنى-نىڭ بالاھاسنا اينالدى .

سانجى وبلىسى التىن ماركاسىن ۇزدىكىسىز جارى-قىراتىپ، جاسىل گەمىشلىكپەن اينالىسىپ، ونمەدە-رىن ۆندىرىلگەن اۋەلگى جەردەن باستاپ قۇزاس-تىرۇعا بولاتىن ەتپ، ئشكەرەلەي وگدەپ، ماركا جاراتىپ، سانجى استىغى، سانجى تۇقىمى، سانجى جەمىسى سىياقتى “سانجى” ەومىرلى اۋىل شارۇاش-لىعى ونمەدىرىنىڭ اجارىن اشتى .

بىيل قۇربان ايت مەرەكەسى دەھالىسى كەزىندە تپانىشان بوعدا كولى كورنىسى ۇغرىنىڭ سايا-حات ساندى مالىھەتى كوز تارتتى، 5 كۇندە 93 مىڭ 863 ادام - رەت ساياحاتشى قابىلداپ، سايكەس مەزگىلدەگىدەن 46% ارتپ، كورنىسى ۇغرىنىڭ ەسك بەلەتى كىرىسى سايكەس مەزگىلدەگىدەن ارتۇ مولىشەرى 31%گە جەتتى.

سانجى وبلىسى “ساياحات +” دامۇ سىترا-تەگياسىن ئشكەرەلەي لىگەرەلەتپ، ساياحات كاسپ سالاسى كورنىسى ۇغرىى ساياحاتنىان ئۇتاس الاپتىق ساياحاتقا بۇرىلىس جاسادى. 2012 - جىلدىان بەرى سانجى وبلىسى جىىنى 180 مىللىيون ادام - رەت ساياحاتشى قابىلداپ، 200 مىليياردى يۇان ساياحات كىرىسىن جۇزەگە اسىردى. تىكە-لەي جانە جانامالايى 850 مىڭ ادام - رەت جۇمىس-تانۇعا جەنەكشىلىك ەتتى .

پارىتيا 18 - قۇرىلتايىنان بەرى سانجى وبلىسى جوعارى ساپالى دامۇدى ارقاۋ ەتپ، 1 - كاسپىنىڭ دەڭگەيىن جوعارىلاتۇعا، 2 - كاسپتە ەتۇيىندى يگەرۇگە، 3 - كاسپىتى قاۋىرت دامىتۇعا تاباندى بولپ، ەرەكشە باسىمدىققا يە كاسپ سالالارىن ۇز-دىكىسىز زورايتىپ، وسى زامانىغى كاسپ سالاسى جاڭا جۇيەسىن ورناتىپ، 1، - 2، - 3 - كاسپ سالا-لارىنىڭ توعىسا دامۇىن جەبەدى .

2021 - جىلى سانجى وبلىسىنىڭ ۇمگرلىك ەوندىرىس جالپى ەونىم قۇنى 2012 - جىلىغى 69 مىليياردى 679 مىللىيون يۇاننان 169 مىليياردى 821 مىللىيون يۇانغا ارتپ، جىلىنا ورتا ەسپەيىن 7.7% ارتتى؛ بۇكىل ويى-لىستاعى قالا - قالاشىق تۇرغىندارىنىڭ جان باسىندىق قولداى تابىسى 2012 - جىلىغى 17 مىڭ 267 يۇاننان 37 مىڭ 191 يۇانغا ارتىپ، جىلىنا ورتا ەسەيىپەن 8.5% ارتتى؛ اۋىل - قىستاق تۇرغىندارىنىڭ جان باسىندىق قولداى تابىسى 2012 - جىلىغى 11 مىڭ 776 يۇاننان 23 مىڭ 140 يۇانغا ارتىپ، جىلىنا ورتا ەسەيىپەن 8.6% ارتتى؛ بۇكىل وبلىسىنىڭ 3 كاسپ قۇرىلىمى 2012 - جىلىغى 8.27.8 : 4.46.26 دەن 35.8 : 47.9 : 16.3 گە رەتتەلدى .

جاڭا دامۇ ۇستانمىنىڭ جەتەكشىلىگىنىدە، سانجى وبلىسىنىڭ ەكونومىكالىق دامۇ ومىرشەڭدىك كۇشى اناعۇرلىم ارتىپ، بۇكىل وبلىسى ەكونومىكا-سى ساننىڭ ۇيەلىمىدى ارتۇى مەن ساپانىڭ ورى-نقىتى جوعارىلاۋىن جۇزەگە اسىرۇدا.

شوعىرلانا دامىدى

وزەكتى ارتۇ ۇيەگى قالىپتاستى

7 - ايدىڭ 16 - كۇنى ەرەكشە ترانسفورما-تور جازنا شەكتى سەرىكتەستىگى شىنجاياڭ ەلەكتىر جەتكىزۇ، كەرنەۇ وزگەرتۇ علمىم - تەخنىكا كاسپ سالاسى باقشاسى ەرەكشە جوعارى كەر-نەۇلى ەوندىرىس بازاسى باس قۇراستىرۇ سە-حىندا جۇمىس بولىمىشەسىنىڭ باستىغى جياڭ ۇنىفۇ مەن قىزمەتتەستەرى ەرەكشە جوعارى كەرنەۇ-لىى ترانسفورماتور قىلپتاماسىن ورناتىپ،

“ەلەكتردى باتىستان شەىسقا جەتكىزۇ” مەملەكەتتىك ەرەكشە ماڭغزدى ەنەركىيا نىجە-نەرىياسنىڭ وزەكتى جابىدىقتارىنىڭ تاپسىرىپ بەرىلۇىن بار كۇشپەن قاتمنامسىز ەتتى .

ەرەكشە ترانسفورماتور جارىنا شەكتى سەرىكتەستىگى — سانجى وبلىسىندا ەگسە كوتەر-گەن مەملەكەتتىك جوعارى، جاڭا تەخنىكا كاسى-پورنى، 30 نەشە جىلدىان بەرى ونىڭ جوعارى، جاڭا تەخنىكا ونىمەدىرى امەرىكا، رەسەي، ۇند-دىستان سىياقتى 70 نەشە مەملەكەت پەن رايون با-زارىنا ەاتتى كىرىپ، “جۇڭگونى جابىدىقتاۋدان” “دۇنيە ەجۇزىن جابىدىقتاۋعا” بەت الدى .

ەبىر كاسپورىننىڭ تىپ وزگەرتۇ بارىسى سانجى وبلىسىنىڭ جاساۋ كاسپىندەگى وزگەرىس-تى ايكىلەدى .

سانجى وبلىسى جىبەك جولى ەكونومىكالىق بەلدەۇى وزەكتى رايونى قۇرىلىسنا ىرىقتىلقپەن تو-عىسىپ، ەتورت باغىتا كەڭەيىپ، ۇمگرلەر ارا سايكە-سىپ، جەدەل لىگەرەلەدى . قازىر سانجى وبلىسىنىڭ سىرتقا باغىتالغان كاسپورىنلاردى 158گە جەتپ، 137 مەملەكەتپەن جانە رايونمەن ەكونومىكا - ساۋدا سەلبەستىك قاتنىاسن ورناتتى .

پارىتيا 18 - قۇرىلتايىنان بەرى سانجى وبلى-سى جاڭا دامۇ ۇستانمىنا تاباندى بولپ، باسىم-دىققا يە كاسپ سالاسىنا نازار اۋدارىپ، ەتۇستى مەتال، حىمىيا ونەرەكاسىبى، كومىر، جابىدىق جاساۋ، كرەمەي نەگىزى، ەلەكتر قۇاتى، ازىق - تۇلىك مانەرلەۇ ساپىقلانلاردى ەتۇيىن ەتكەن ەبىر توپ جەنەكشى كاسپ سالاسى مەن كاسپ سالاسى شوغىرىن قالىپتاستىردى . سونمەن بىرگە بۇكىل وبلىستاعى ەتۇيىندى كاسپ سالالارىنىڭ ورتا، جوعارى دەڭگەيلى دامۇ كارتاسى بويىنىشا، جاڭا تەخنىكالاردى، جاڭا كاسپ كۇيلەرى جانە جاڭا ۇلگىلەردى قولدىانسقا ەنگىزۇدى جەدەلدە-تىپ، سىترانەگىيالىق جاڭادان گۇلدەنگەن كاسپ سالالارىن زورايتىپ، كۇشەيتىپ، ئۇتاس كاسپ سالاسى تىزبەسىنىڭ جالپى تۇلعالىق ساپاللانۇىن، دارەجەسىن جوعارىلاتۇىن جەبەپ، ەكونومىكانىڭ ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ونمىدىلىگىن ارتتىرۇدى ۇزدىكىسىز لىگەرەلەتتى .

كاسپ سالاسى تىزبەگىن جەنەكشى ەتپ، سانجى وبلىسى ەداسىتۇرلى كاسپ سالالارىنىڭ جاڭغالانۇىن، جاڭادان گۇلدەنگەن كاسپ سالالا-رىنىڭ كولەمدەنۇىن، تىرەكتى كاسپ سالالارد-نىڭ كوپ نەگىزدەنۇىن ۇزدىكىسىز لىگەرەلەتۇدە تىڭ قادام تاستاپ، كاسپ سالاسى شوغىرلانا دامىپ، ۇزدىكىسىز كولەم قالىپتاستىردى .

كەزەكتە سانجى وبلىسىندا مەملەكەتتىك جو-عارى، جاڭا تەخنىكالىق كاسپورىن 95گە جەتپ، اۋتونومىيالى رايون دارەجەلى جانە ودان جوعارى كاسپورىن تەخنىكالىق ورتالىغىنان 64ى قۇرىلىپ، كاسپورىنلاردىڭ تەخنىكادا جاڭالىق اشۇ جەتسى-تىگى كورنەكتى بولدى. 7 ەونىم اۋتونومىيالى را-يوننىڭ العاشقى توپتاعى، العاشقى رەتتەگى ەونى-مى بولپ بەكتىلدى، 117 ەونىم اۋتونومىيالى را-يوننىڭ تاڭداۋلى جاڭا ەونىم اتىنا يە بولدى. ەرەكشە ترانسفورماتور جارىنا شەكتى سەرىكتەستە-گىنىڭ ەلەكتىر جەتكىزۇ، كەرنەۇ وزگەرتۇ ترانسى-فورماتورنىڭ جىلدىق ەوندىرىس قۇاتىسى 260 مىللىيون كىلوۋولت - امپەرگە جەتپ، دۇنيە ەجۇ-زى بويىنىشا ەبىرىنشى ورنىدى يەلەدى؛ بۇكىل وبلىستا كومىر جىلدىق ەوندىرىس قۇاتىسى 125 مىللىيون تونناعا جەتىپ، بۇكىل شىنجاياڭنىڭ ۇندىد-رسى قۇاتىنىڭ %2.56.2نى يەلەدى؛ كوپ كرىستالدى كرەمىنىڭ جىلدىق ەوندىرىس قۇاتىسى 120 مىڭ تونناعا جەتىپ، بۇكىل شىنجاياڭنىڭ ەوندىرىس قۇاتىنىڭ %42ىن يەلەدى؛ ەلەكتر قۇاتى گەنەرئاتور اگراگاتتار سىيىمدىلىغى 34 مىللىيون 440 مىڭ كىلوۋاتقا جەتىپ، بۇكىل شىنجاياڭنىڭ ەوندىرىس قۇاتىنىنىڭ %58.4ىن يەلەدى؛ ەجۇزمىن شارابى جىلدىق ەوندىرىس قۇاتىسى 349 مىڭ تونناعا جەتىپ، بۇكىل شىنجاياڭنىڭ ەوندىرىس قۇاتىنىنىڭ %70ىن يەلەدى، بۇكىل وبلىسىتا 10 مىليياردتىق كاسپ سالاسى شوغىرىنان تاۋى قالىپتاستى .

“ 14 - بەسىجىلدىقتىڭ” سوڭىنا بارغاندا سانجى وبلىسىندا وسى زامانىغى كومىر حىمىيا

ونەرەكاسىبى، ەتۇستى مەتال سىنىدى 100

مىليياردى دارەجەلى 2 كاسپ سالاسى شوغىرى

مەن ەرقابىسىسى وزىندىك ەرەكشەلىككە يە

ەبىرسىپىرا كاسپ سالاسى شوغىرى قالىپتاسىپ،

قۇاتىسى ارتۇ قابىلەتىنە يە “ 4 + 15” وسى

زامانىغى كاسپ سالاسى جۇيەسى ورناتىلادى.

باقشا رايونى شىبى

قاۋىرت دامۇدىڭ جاڭا قوزعاۇشى كۇشى

7 - ايدىڭ 19 - كۇنى تۇستەن بىۇرىن سانجى مەملەكەتتىك اۋىل شارۇاشلىغى جوعارى، جاڭا تەخنىكالىق كاسىپ سالاسىنان ۇلگى كورسەتۇ رايونىنداى شىنجاياڭ حۇي - ىر اۋىل شارۇاشلىغى توبى شەكتى جارىنا سەرىكتەستىگى سانجى بولىمىشە سەرىكتەستىگىنىڭ سۇيىلتىلغان تىڭخايتقىشى ەوندىرىس سەحىنىدا جۇمىسشىلار زەردەلى ەوندىرىس سەحىنىدا قاربالاس جۇمىس سىتەپ جاتتى، شىكىزات قوسۇ، تالقانداۋ، خەلاتتاۋ... كاتەل ـ كاتەل سۇيىلتىلغان تىڭخايتقىش-تاردى ەوندىردى .

بىيل 4 - ايدىڭ 19 - كۇنى مەملەكەتتىك كەڭەس شىنجاياڭ سانجى مەملەكەتتىك اۋىل شار-ۋاشلىغى علمىم - تەخنىكا باقشا رايونىن شىنجاياڭ سانجى مەملەكەتتىك اۋىل شارۇاشلىغى جوعارى، جاڭا تەخنىكالىق كاسىپ سالاسىنان ۇلگى كورسەتۇ رايونى ەتىپ قۇرۇدى بەكىتىپ، باقشا رايونى وسىعان بايلىانستى دامۇدىڭ جاڭا كەزە-غىنە قادام تاستاىدى .

سانجى مەملەكەتتىك جوعارى، جاڭا تەخنى-كالىق كاسپ سالاسىن اشۇ رايونىنداى شىنجاياڭ شىنلۇي اليۇمىن كاسىبى شەكتى سەرىكتەستىگىندە نىغىزداۋ، بۇرۇكو سىياقتى 8 ەوندىرىس جەلىسى بار كۇشپەن جۇمىس جۇرگىزۇدە. اتالغان سەرىك-تەستىك 30 نۇردەگى، 2000نان استام تۇرىياتتى اليۇمىن ماتەرىيالدارىن وگدەپ ۆندىرە الادى، شىنجاياڭ بازارىن يەلەۇ سالىستىرماسى %50تەن استامعا جەتەدى ەارى قازاقىستان سىياقتى ەلدەردە جانە رايونداردا ساتۇ سەرىكتەستىگىن قۇرىپ، شەتەل بازارىن بەلسەنە اشتى . مىنە بۇل سانجى مەملەكەتتىك جوعارى، جاڭا تەخنىكالىق كاسىپ سالاسىن اشۇ رايونىنىڭ ۇزدىكىسىز جاڭالىق اشا دامۇنىنىڭ شاعىن كورنىسى .

شىنجاياڭ جۇندۇڭ ەكونومىكالىق ـ تەخنىكا-لىق اشۇ رايونىندا ۇزىندىغى 3293 كىلومەتىر كەلە-تىن ەلەكتىر “كۆرە تامىرى” اسقار اسۇلاردان اسىپ حۇادۇڭغا ئۇتاستى، مىنە بۇل سانجى - گۇچۇان 1100kV±تىق اسقىن جوعارى كەر-نەۇلى تۇراقتى ەلەكتىر جەتكىزۇ نىجەنەرىياسى، ول كەزەكتە دۇنيە ەجۇزى بويىنىشا ەلەكتىر كەر-نەۇى دارەجەسى ەڭ جوعارى، ەلەكتىر جەتكىزۇ ارالىغى ەڭ ۇزىن، جەتكىزۇ سىيىمىدلى-غى ەڭ زور، تەخنىكالىق دەڭگەيى ەڭ وزىق تۇراقتى ەلەكتىر جەتكىزۇ نىجەنەرىياسى سانالا-دى. 7 - ايدىڭ 9 - كۇنىندە دەيىن اتالغان نىجە-نەريانىڭ سىرتقا جەتكىزگەن ەلەكتىر مولىشەرى جىىنى 154 مىليياردى 300 مىللىيون كىلوۋوات ساعات بولپ، شىنجاياڭنىڭ ەنەركىيا بازاسىنىڭ اشلىۋى مەن ەنەركىيانى سىرتقا جەتكىزۇدى پارمەن-دى جەبەپ، حۇادۇڭ ۇمگرىن ەلەكترمەن حاۋىپ-سىز، سەنىمدى قامداۋدى قاتمنامسىز ەتتى . جۇقتا اتالغان اشۇ رايونى 10 - توپتاعى مەملەكەتنىڭ جا-ڭاشا ونەرەكاسپتەنگەن كاسىپ سالاسىنان ۇلگى كورسەتۇ بازاسى قاتارىنا قوسىلدى .

قازىر سانجى وبلىسىندا مەملەكەت دارەجە-لى باقشا رايونىنان ۇشەۇى، اۋتونومىيالى رايون دارەجەلى باقشا رايونىنان التاۋى بار، كەزەكتە بۇكىل شىنجاياڭ بويىنىشا بىردەن - ەبىر ولكە دا-رەجەلدەن جوعارى باقشا رايونى ەربىر اۋدان، قالانى قامتىعان اچماق، وبلىسى، قالا ، باقشا رايو-نىنىڭ ونەرەكاسىپ ارتقان قۇنىنىڭ بۇكىل وبلىسى بويىنىشا يەلەۇ سالىستىرماسى %93كە جەتتى .

سوغىى جىلدارى سان